

Evalueringsrapport 13-20 Groruddalen

Prosjektperiode august 2019 – august 2020

Dette første året med 13-20 Groruddalen har vært et spennende år. Fokuset har vært på å jobbe med kartlegging, nettverksbygging og kommunikasjonsarbeid, parallelt med oppstart av samtaler med ungdom og andre tiltak. De aktørene som prosjektet har vært i kontakt med ser behovet for tilbudet, og det anbefales at Kfio å satser videre på 13-20. Allerede er 13-20 godt i gang med samtaler, undervisningsopplegg om makt og grenser for å forebygge seksuelle overgrep. Det har blitt startet opp et sorgstøttetilbud for unge, og et tyveritiltak i samarbeid med Linderud senter. Prosjektperioden har blitt sterkt preget av covid-19 situasjonen, og det har vært en kraftig fartsdump i arbeidet. I denne første perioden har vi hatt en student i diakonpraksis i 4 uker, og dette bidro på en positiv måte i tenkningen og utviklingen av prosjektet. Denne evalueringsrapporten er et bidrag inn i videre arbeid med å etablere samtaletilbudet 13-20 i Groruddalen.

Oppstart av prosjekt

Praktisk

Plassering av lokaler

Ved oppstart av prosjektet ble to ansatte plassert i Grorud menighetshus med et kontor på deling, og et møterom tilgjengelig som samtalerom. Det var ikke en ideell løsning, men etter at prost og prostesaksbehandler flyttet til lokaler i Haugerud kirke ble det flere tilgjengelige lokaler, og vi fikk stor grad av frihet med utforming av lokalene. Det har nå blitt to fine kontorer som kan brukes til samtaler, samt et fint samtalerom i tillegg. Under pandemien gjorde vi om møterommet til samtalerom for å ivareta smitteverntiltak om avstand. Savnet etter et større kollegafelleskap har primært vært knyttet til sikkerhet rundt samtaler med enkeltungdommer. Etter anbefaling fra 13-20 i Bærum har også 13-20 i Groruddalen hatt en praksis med at vi ikke er alene med ungdommer i lokalene. Dette for å sikre at det er noen andre til stede dersom det skulle skje noe som gjør at vi må ha en back-up. Det handler om en beredskap i møte med ungdom som kan utagere, eller dersom ungdom skader seg eller trenger å bli fulgt til barnevernsvakt eller lignende. Også med tanke på å ha mulighet til umiddelbar debrief med kollegaer etter krevende samtaler. Situasjonen slik den har vært med to ansatte har muliggjort en slik praksis, men fra av august 2020 er det kun en ansatt igjen, og det krever en gjennomtenkning på hvordan en slik praksis skal kunne gjennomføres fremover. Også det sosiale aspektet ved å ha et større kollegafelleskap har vært en utfordring.

Grorud menighetshus har god plassering med tanke på kollektivtransport. Grorud er et knutepunkt for både buss og tog og t-bane. Lokalene ligger slik til at det er mulig for ungdom å komme hit uten å nødvendigvis bli «sett». Det kan være trygghet å gå i samtaler et sted der det ikke er så åpenlyst.

Så lang har vi ikke møtt noen utfordringer knyttet til at det er i et menighetshus.

Utstyr

Ved oppstart var det ikke tilgjengelig telefon, og heller ikke bærbare datamaskiner, men det ble skaffet etter hvert, og begge ansatte fikk jobbtelefon (mobiltelefon) og hver sin bærbare PC.

Prosjektet leaser en elbil, og den er et viktig redskap for oss i arbeidet. Den har blitt brukt til å hente ungdom som går i samtaler med 13-20, og den har også vært viktig når vi har hatt oppdrag på skoler, konfirmantleir og lignende.

Vi har brukt en del tid og krefter (og penger) på å møblere og pusse opp rommene i menighetshuset. Målet med det har vært å skape en atmosfære som gir mulighet for lave skuldre, samt å skape et trygt og hjemlig sted for de som benytter seg av tilbudet. Tilbakemeldingene fra ungdommene er at vi har fått det til på en god måte. Lokalene fremstår som innbydende og hyggelige.

Ved hjelp av MINSK og 13-20 Bærum fikk vi tilgang på visuell profil og fonter, og vi ble inkludert på 13-20 sine hjemmesider. Vi har i løpet av prosjektet bestilt opp visittkort, plakater og buttons i tillegg til å bruke den visuelle profilen ved digital profilering og i sosiale medier.

Organisering

Prosjektorganiseringen har vært i utvikling gjennom hele året, og vi har gjort noen erfaringer som kan være viktig å ta med videre. Vår erfaring tilsier at det kan være en fordel å samle alle som skal jobbe i prosjektet til møter som handler om prosjektet. Om alle hører det samme og kan samtale rundt lik informasjon og opplæring vil prosjektet få en mer sømløs kommunikasjon og kan dra i samme retning fra starten. Vi har opplevd at det har vært vanskelig å skulle dele opp i mange ulike ledd som til slutt skal sitte igjen med samme informasjon og kunnskap. Vårt forslag er at prosjektteamet bør samles sammen med prosjekteier også i møte med Bærum (fagansvarlig og ledelse) om opplæring og overføring av prosjektet. På denne måten tenker vi det vil være enklere å snakke om de ulike rollene som trer inn i prosjektet og ha tydeligere forventningsavklaringer i oppstarten av prosjektet. Slik tenker vi at prosjekteier og de som skal utføre prosjektet kan stå sammen som et team fra starten.

I og med at 13-20 Bærum har lang erfaring og kompetanse har de vært viktige premissleverandører i oppstart. Samtidig vil en gjennomtenkt lokal organiseringen av 13-20 i Groruddalen være viktig for å sørge for god kommunikasjon mellom prosjekteier, prosjektansatte og menighetene i Groruddalen prosti.

Det har vært noen vanskeligheter å forholde seg til hvordan man deler opp ansvar i et team med to ansatte. Vi sitter igjen med en opplevelse av at vi på et tidlig tidspunkt i prosjektet kunne hatt nytte av noen retningslinjer og forventninger til hvordan de ulike rollene spiller ulikt inn i prosjektet, og savnet en samtale om hvordan temaet best kunne utnytte sine roller og ressurser. Vi fikk etter hvert litt hjelp fra Bærum med tanke på dette, men det kom sent og måtte arbeides gjennom til å passe dette prosjektet.

Opplæring

Ifølge kontrakt med Bærum kirkelige fellelråd skulle 13-20 Bærum tilby bl.a. klargjøring av faglig plattform og igangsetting av drift, samt mentoring og veiledning av ansatte. Dette tok det litt tid før vi kom i gang med, og det ble i begynnelsen noe sporadisk. Når det kom i gang fikk vi tilgang på det

faglige materialet som danner grunnlag for tenkningen i 13-20, og brukte mye tid på å sette oss inn i dette materialet.

Ved oppstart savnet vi opplæring i de ulike programmer og rutiner som det blir forventet av KfiO at vi som ansatte skal kunne.

Vi sitter igjen med et forslag om at det burde vært satt av to hele dager til opplæring sammen med prosjektere (for oss; KfiO) eller en styringsgruppe. Dersom alle hadde deltatt i samme type opplæring ville det vært enklere å eie prosjektet sammen. Det ville vært naturlig å tenke seg at en dag handlet om å lære alt om 13-20 både på ledelsesnivå og å gå gjennom grunddokument med tillegg. Den andre dagen kunne vært innføring i KfiOs rutiner og en generell opplæring fra arbeidsgiver.

Vi ser for at slike opplæringsdager kan inneholde følgende (og kan gjerne suppleres)

Opplæring fra 13-20:

- a. Bakgrunnsdokument – hva er 13-20, klargjøring av faglig fundament
- b. Rutiner for samtaler, stabsmøter, bilbruk og veiledning
- c. Juridiske rammer
- d. Taushetsplikt og meldeplikt
- e. Forventningsavklaring og rolleavklaring

Opplæring fra KfiO:

- a. Økonomirutiner, innkjøpsordninger, Visma, regnskapsprosedyrer
- b. Timelister og føring av timer
- c. Arbeidsplan og arbeidsinstruks
- d. Lokale roller, ansvarsfordeling

Veiledning

I tillegg til å få individuell veiledning fra ansatte i 13-20 Bærum fikk vi etter hvert behov for ekstern veiledning med fokus på teamutvikling. Kristin Aase ble koplet på i januar for å veilede oss som team. Vi testet ut to ulike veiledere, og landet på å bruke Kristin Aase. I veiledning med Kristin har vi jobbet med kjernekvadranten og roller i team. Dette var nødvendig og bra særlig grunnet vår plassering langt fra ledelsen i KfiO og uten særlig annet kollegafellesskap. Det har vært viktig for at vi som team skal få løftet opp dialogen om hvordan vi får utnyttet eget potensiale i arbeidet, hvordan vi fyller rollene våre i teamet, og hvordan vi kan bli en best mulig utgave av oss selv gitt de rammene vi har.

Begge ansatte i 13-20 teamet har hatt individuell veiledning med 13-20 ansatte i Bærum. Denne veiledningen har vært nyttig og viktig for oss. Det har vært et godt rom for refleksjon sammen med erfarne og kompetente kollegaer.

Etter modell fra Bærum har 13-20 Groruddalen søkt å ha kollegaveiledning internt i teamet. Intensjonen var å sette av god tid til dette og veilede hverandre regelmessig. Opplevelsen av dette har vært at vi har hatt få konkrete «saker» som gav behov for veiledning oss imellom. Teammøter med ti-minutter var god debrief og «leirbål» for oss som kollegaer.

Overskrifter fra målsettinger for prosjektet.

Ha samtaler med ungdommer i alderen 13-20 år

Enkeltsamtaler

Hovedmål for prosjektet har vært å tilby anerkjennende og myndiggjørende samtaler for alle mellom 13 og 20 år i Groruddalen. Den første samtalen for prosjektet var i november 2019. Etter den tid har vi hatt 7 ungdommer hos oss i samtale, noen over lengre tid, og noen enkeltsamtaler. Ved starten av august 2020 har vi 3 ungdommer i samtale og flere interesserte. Samtalene har berørt temaer som angst, identitet, seksualitet, kjønnsidentitet, voldstraumer, seksuelle overgrep, skole, valg, emosjonell omsorgssvikt etc.

Grupper

I kartleggingsprosessen ble det tydelig at det er et behov for å bidra med oppstart av ulike former for grupper. Det resulterte i at vi har vært med i grupper på en videregående skole og på en ungdomsskole.

Det kom en henvendelse angående behov for et sorgstøttetilbud for ungdom, og vi startet opp et sorgstøttetilbud for ungdommer som har mistet noen eller er pårørende av alvorlig syke. Dette tilbudet tilbys i samarbeid med gatediakon og gateprest i Oslo.

Kartlegging og nettverksbygging

Kartleggingen skulle gi svar på om 13-20 trengs i Groruddalen, i hvilken form og med hvilke tilbud?

I møte med BUP, fagsenter, Barnevern og andre instanser som jobber med tiltak og behandling ser vi at de har mer enn nok å gjøre, er glade for 13-20 sitt tilbud og benytter seg av det.

Vi kom også frem til at det finnes mange aktører i Groruddalen som tilbyr aktiviteter, jobb for unge, «hengesteder» og voksent nærvær ute i nærmiljøet. Det jobbes mye med relasjonsbygging og oppfølging av ungdom parallelt med aktivitetstilbud. Dette er for eksempel fritidsklubber, utekontakt, røde kors, frivillighetssentral, menigheter, idrettslag m.fl.

Det 13-20 tilbyr ligger i området mellom de som tilbyr forebyggende miljøarbeid og de som tilbyr behandling/terapi. Det betyr at 13-20 er et viktig tilbud for de som trenger noen å snakke med, uten at de kvalifiserer til behandling, og ikke vil snakke med voksne som de ser/ henger med jevnlig.

For å finne ut om det vi har kommet frem til i kartleggingen stemmer overens med det ungdommene i Groruddalen trenger og selv mener de har behov for vil prosjektet jobbe med å etablere en fokusgruppe med ungdommer. Målet med en slik gruppe vil være å få innspill fra målgruppa for å sikre at vi er på riktig vei og spille på lag med ungdommen selv.

Samarbeid med menigheter

I begynnelsen av prosjektet var vi rundt og besøkte alle menighetene i Groruddalen. Det var viktig og fint å være rundt på stabsmøter for å gjøre oss kjent og lytte til ulike behov i menighetene. I fremtiden ser vi for oss en annen modell for å opprettholde kontakten med menighetene i prostiet.

Det er viktig å ha god dialog med daglige ledere og sokneprester i de ulike menighetene, og en måte å sørge for dette er jevnlig deltakelse på møter med sokneprester, prost, daglige ledere og representant fra KfiO. Dette for å skape forankring av prosjektet i ledelsen i prostiet og i alle menighetene. 13-20 ser behov for et økt fokus på forebygging av grenseoverskridelser i kirkelig ungdomsarbeid, og tenker at det bør implementeres i menighetenes arbeid. For å få det til trenger vi at det forankres i dette forumet.

I starten av prosjektet inviterte vi alle i menighetene som jobber med ungdom til en samling i våre lokaler. Det var fint å samle alle, og det ble sagt at det er viktig med samarbeid på tvers av menighetene i prostiet. Prosjektet vil jobbe videre med å finne ut hvordan 13-20 kan være med på å skape større samhandling om ungdomsarbeidet i Groruddalen prosti. Vi tror det vil være lurt at vi ikke har hovedansvar for dette, men vi ønsker å være med å bidra. Våren 2020 gav vi tilbud om veiledning for ansatte som jobber med ungdom i menighetene, og det var flere som benyttet seg av det tilbudet. Noen mer uformelt enn andre. Dette er et arbeid som også er viktig for 13-20 å videreføre i en eller annen form.

I fortsettelsen blir det viktig at 13-20 og menighetene sammen finner ut hvordan det er ønskelig og mulig at vi bidrar inn i konfirmantarbeid og lederarbeid. 13-20 er en ressurs for menighetenes ungdomsarbeid, og disse arenaene er viktige for 13-20. Særlig med tanke på forebygging av grenseoverskridende adferd og seksuelle overgrep i kirken vil et slikt samarbeid være nyttig.

Samarbeid med andre aktører

Et av delmålene til prosjektet har vært å kartlegge og knytte kontakt med ulike aktører som jobber med ungdom i bydelene i Groruddalen. 13-20 har jobbet hardt med dette, og vi har opprettet kontakt med mange aktører som ønsker samarbeid. Det har vist seg at vi trenger verktøy som gjør oss til attraktive samarbeidspartnere for andre aktører. Både sorgstøttetilbud og kompetanse på å møte ungdommer med fleksible identiteter er noe som etterspørres. 13-20 kan her bidra til å fylle hull som andre aktører har oppdaget og ikke har nok ressurser til å fylle. Flex-id kurs er et eksempel på et verktøy som kan gi oss mulighet til å bidra med å fylle disse behovene. Vi har søkt om midler til å delta på sertifiseringskurs sammen med Grorud menighet og Grorud bydel.

Noen av de viktigste samarbeidspartnere til prosjektet så langt har vært skoler og skolehelsetjenesten, BUP og Barnevern, politiet, Linderud kjøpesenter, bydelenes oppsøkende ungdomsarbeid, for å nevne noen.

Fremover vil prosjektet knytte tettere kontakt med SaLTto-koordinatorer, særlig for å fortsette kartleggingen og finne ut om det finnes hull som vi kan bidra med å fylle. Noe av det vi lurer på er hva om gjøres for å forebygge kriminalitet og rusproblemer blant unge i dalen, hvordan er ungdomskulturen her, hvilke utfordringer ser de, og hva skulle de gjerne hatt ressurser til? Det er også viktig å finne ut hvilke ressurser ungdommer i Groruddalen har og hvor de gode arenaene finnes.

Oppsøke ungdommer

Kartlegging av ungdomsmiljøene i Groruddalen har også vært et delmål i prosjektet, særlig for å skape arenaer der vi får kontakt med ungdom som kan være aktuelle brukere av samtaletilbudet. Noe av det vi har gjort for å komme i kontakt med ungdom er felting sammen med utekontakten i bydel Grorud,

Stovner og Bjerke, vi har hatt informasjonsrunder om 13-20 i alle klasser på Apalløkka skole og Ellingsrud skole, og vært tilstede på Bjøråsen skole på verdensdagen for psykisk helse.

13-20 har også tilbudt ulike aktører å bidra inn med undervisningsopplegg og kurs for ungdom, særlig knyttet til forebygging av grenseoverskridelser og seksuelle overgrep. Vi har hatt samtaleopplegget «Grenser som skaper» på Ellingsrud skole, vi har hatt undervisning for konfirmanter i Grorud og Alna samarbeidsområde, og vi har blitt invitert inn i Tonsen menighet i august. I tillegg har vi bidratt på opplæringskurs for ansatte i sommerkaféen i Fossum kirke, og vi har hatt undervisning om sorg for konfirmanter i Vestre Aker. Vi var også med på LIV kurs i regi av Oslo og Akershus KFUM og hadde undervisningsopplegget Grenser som skaper.

Som en del av dette oppsøkende arbeidet har vi søkt å komme i kontakt med så mange som mulig, og vi har hatt kontakt med og besøkt en rekke aktører som jobber med ungdom. Noen av de vi har fått kontakt med er Fellesverket, Ungdomsklubben i Tonsen kirke og i Ellingsrud kirke, ungdomskubbene i bydelene, Bydelsmødrene og Stolte Jenter, Leaderz Stovner, UngArena m.fl.

Støtte og trygge ungdomsforeldre

Under et konfirrantforeldremøte for foreldre i Høybråten/Fossum/Stovner menighet kom det frem at foreldre ønsker å lære mer om bla. psykisk helse, selvbilde, ungdomsutfordringer og følelser. Dette er et godt utgangspunkt for å jobbe videre med å utvikle tiltak som kan bidra til å støtte ungdomsforeldre. Det var planlagt deltakelse på en temasamling for konfirmanter og foreldre om sorg, men det ble utsatt pga Covid-19 situasjonen. Det samme ble deltakelse på mamma-kafé på Lindeberg og på konfirrantforeldremøte i Grorud menighet.

Kompetanseheving

Ved oppstarten av prosjektet brukte vi tid på å lese rapporter og handlingsplaner i de ulike bydelene som var aktuelle for målgruppa til 13-20. Det gav oss viktig informasjon om hva som rører seg og hva de ulike bydelene allerede gjør av lignende arbeid for ungdom. Deltakelse på konferanser lokalt i Groruddalen har vært viktig, samtidig som vi har deltatt på nasjonale og regionale kurs som har gitt oss økt kompetanse i ulike temaer som er aktuelle i møte med ungdomskultur generelt.

Vi har bla. deltatt på digitalt kurs arrangert av RVTS: «grunnleggende kurs i traumesensitivt arbeid», rapportlansering av rapporten UngData – «Ungdom og nettbruk, ungdom og porno», fagdag og messe for verdighet – «den positive og mangfoldige seksualiteten», diakonia 2020 – «power in relations» og «Hvordan krenkede barn blir syke voksne» (i regi av DIXI).

Kompetanseheving er viktig, og prosjektet planla å delta på et kurs i regi av Modum bad – «sjelesorg i møte med psykiske utfordringer». Dette ble utsatt pga Covid-19, og er planlagt gjennomført i mars 2021. Vi ser også behov for å øke kompetansen i møte med ungdom som har fleksible identiteter, og har søkt midler for å ta kurset «flex-id». Dette kurset vil og oss sertifisering til å holde grupper og kurs om det å leve i en flerkulturell virkelighet, noe som er spesielt aktuelt i et så mangfoldig område som Groruddalen.

Synliggjøre tilbudet 13-20 i Groruddalen

Prosjektet har jobbet fortløpende med å synliggjøre 13-20 i Groruddalen, og et ledd i dette arbeidet var en innflytningsfest som ble avholdt i januar 2020. Hit inviterte vi alle bydelsutvalgsledere, leder av fellesrådet, samt byråd for kultur, idrett og frivillighet. Akers avis Groruddalen ble også invitert, og skrev en artikkel om tilbudet i etterkant. Akers avis er et viktig medium i Groruddalen, og det er viktig å fortsette å holde dem oppdatert om tiltak vi har i prosjektet, bla. i forbindelse med tyveriltaket som er på trappene i samarbeid med Linderud senter.

Vi har opprettet en egen facebook-side, og vi er presentert på kirken.no samt på 13-20 sine egne hjemmesider www.13-20.no. Når covid-19 situasjonen kom hadde vi klar en Instagram-profil som vi lanserte som en felles plattform som et mulig verktøy for å opprette og holde kontakt med ungdommer som ønsket å komme i kontakt med oss. Denne profilen blir fortsatt brukt i en viss grad for å profilere og markedsføre 13-20 nasjonalt.

Covid-19: utfordringer og muligheter

13. mars 2020 skulle vi fortsatt med de to siste gruppene på Ellingsrud skole. Dagen før var vi tilstede og hadde samtaler med 4 grupper fra 9. trinn om makt, grensesetting og seksualitet. Som for de fleste endret arbeidet seg raskt. Møter vi skulle hatt for å skape relasjoner og søke nye samarbeid med bla. skoler, foreldre og BUP ble utsatt på ubestemt tid. Vi fikk beskjed om å holde hjemmekontor og måtte opprettholde kontakt med ungdommer og samarbeidspartnere via meldinger, telefonsamtaler og videosamtaler. Det ble viktig for oss å holde kontakten med samarbeidspartnere særlig for å få finne ut av hva 13-20 kunne bidra med. Det kom tidlig frem et behov for flere som kunne bidra oppsøkende i bydel Grorud. Vi jobbet mye for å få dette på plass og i mai 2020 startet vi et samarbeid med Grorud menighet og oppsøkende team i bydel Grorud. Slik fikk vi gode relasjoner både til samarbeidspartnere og fikk møtt på ungdommer vi ikke ville møtt fra hjemmekontoret.

Vi erfarte også et behov for å stå sammen i 13-20 og dele utfordringer og muligheter, en større digital bevissthet gjorde det også mulig for oss å møtes oftere. Slik var vi også med på å skape en større tilhørighet til 13-20. Dette resulterte bla. i lanseringen av en instagram-profil som nevnt overfor. Behovet for fellesskap gjald også det diakonale arbeidet i prostiet, det var mange ting som var uklare og vanskelige å forholde seg til. Dette hadde vi heldigvis rom for å snakke om og ta opp sammen.

13-20 opplevde det viktig å ha god kontakt med ledelse i denne tiden. Noe det ikke alltid var like enkelt å få til. Dette resulterte i et tydeligere tegn på en nødvendig evaluering av hvordan 13-20 kan ledes.

Møter og aktiviteter på digitale flater og andre viktige aktiviteter fra 12. mars

	Øvrig	Felles	Grorud	Stovner	Bjerke
Felles møter 13-20	10				
Diakonene i Groruddalen		5			
Digitale møter med samarbeidspartnere	1				
Digitale kurs/opplæring	3		1		
Grupper	3			4	
Felting			5		1

